

Politechnika Śląska
Wydział Informatyki, Elektroniki i Informatyki

Programowanie Komputerów

Faktury

autor	Maciej Sowiński
prowadzący	Mgr inż. Grzegorz Wojciech Kwiatkowski
rok akademicki	2019/2020
kierunek	informatyka
rodzaj studiów	SSI
semestr	2
termin laboratorium	środa, 13:45 – 15:15
sekcja	62
termin oddania sprawozdania	2020-09-18

1 Treść zadania

Program do zarządzania fakturami. Na wejściu wczytujemy plik z fakturami (unikalny numer faktury, data wystawienia i terminu płatności, dane osobowe sprzedawcy i nabywcy, zapłacona kwota oraz zestawienie towarów/usług (nazwa, ilość, cena netto, podatek)). Program po uruchomieniu wyświetla menu opcji dzięki którym możemy:

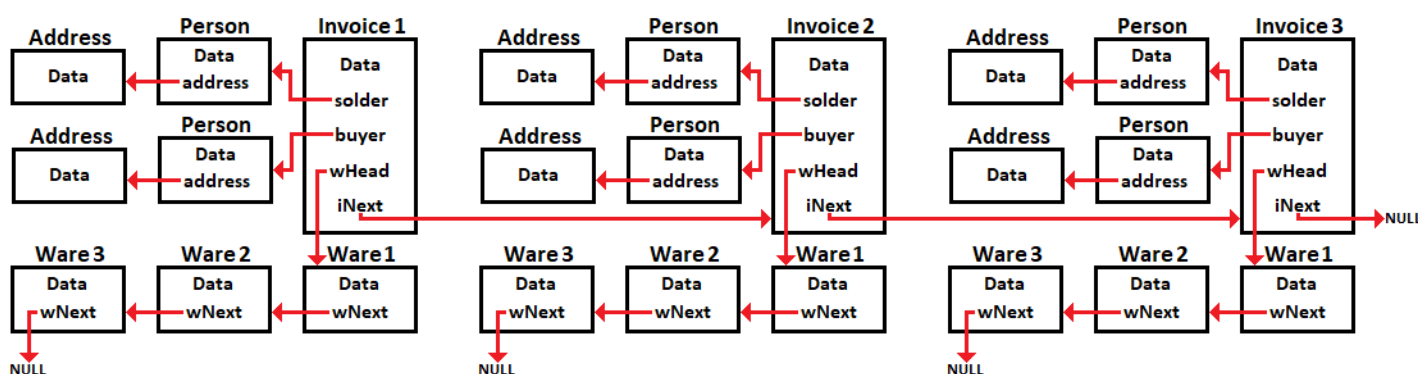
- wyświetlać listę faktur
- wystawiać fakturę
- wprowadzić korektę faktury
- usunąć fakturę
- wyszukiwać faktury po dacie
- wyszukiwać faktury nieopłacone
- zapisać faktury do nowego lub już istniejącego pliku

2 Analiza zadania

Zagadnienie przedstawia problem zarządzania fakturami. Dane w pliku który zawiera wiele faktur muszą być w odpowiednim formacie, a między fakturami powinien znaleźć się ustalony i jednakowy separator, tak samo we wnętrzu faktur ustalonymi separatorami musi być oddzielona lista towarów/usług.

2.1 Struktury danych

W programie wykorzystano dwie listy jednokierunkowe. Lista przechowuje dane w swoich elementach. Element oprócz potrzebnych w zadaniu danych posiada wskaźnik na następny element. Lista faktur dla każdej faktury posiada oddzielną listę towarów/usług. Dodatkowo zastosowano struktury Person (przestawia osobę) i Address (przedstawia adres). Powyższe struktury danych powodują ich logiczne i intuicyjne ułożenie co umożliwia wygodne korzystanie z treści w nich zawartych. Program oferuje możliwość wystawiania, korekty i usuwania wielu elementów dynamicznie, szukania oraz wyświetlania wszystkich faktur lub tylko tych spełniających dane kryteria.

Rysunek 1 wygląd użytych w programie struktur

2.2 Algorytmy

Program wykonuje dodawanie elementu odczytanego z pliku do listy umieszczając go na końcu. W przypadku usuwania elementu wybranego przez użytkownika z listy (o ile istnieje), robi to w dowolnym jego ustawieniu na liście (początku, końcu, środka). Wyszukuje elementy spełniające parametr (data, stan zapłaty) podany przez użytkownika. Wyświetla jeden lub wiele elementów listy, a na konkretnym elemencie może dokonać korekty lub usunięcia w zależności od wybranej opcji.

Generuje unikalny numer faktury na podstawie aktualnej daty i pozostałych faktur znajdujących się na liście. Porównuje elementy listy takie jak numer faktury, data i kwota zapłaty.

Wszystkie powyższe funkcje operują na listach i przechodzą przez nie w sposób iteracyjny.

3 Specyfikacja zewnętrzna

Program operuje na plikach tekstowych. Nazwa pliku wejściowego i opcjonalnego wyjściowego jest zawarta w kodzie programu ze względów bezpieczeństwa. Jeśli plik znajduje się w folderze programu to ścieżka (**PATH**) jest pusta.

```
14      const char *PATH = "";           //ŚCIEŻKA DO PLIKU
15      char fileName[100] = "invoice.txt"; //NAZWA PLIKU WEJŚCIOWEGO
```

Zdjęcie 1 ścieżka do i nazwa pliku wejściowego

```
63      strcpy(fileName, src: "new_invoice.txt"); //NAZWA NOWEGO PLIKU WYJŚCIOWEGO
```

Zdjęcie 2 nazwa opcjonalnego pliku wyjściowego

Jeżeli odczytanie pliku zakończyło się pomyślnie to program zwróci komunikat:

```
File read done
10 invoices loaded
```

Zdjęcie 3 komunikat poprawnego odczytania pliku wraz z ilością odczytanych faktur

W przeciwnym wypadku komunikat będzie następujący:

```
file invoices.txt not found
```

Zdjęcie 4 komunikat błędnego odczytania pliku lub jego braku

Program po uruchomieniu wyświetla główne menu opcji.

```
=====
                        MENU
-----
[1] Show Invoices List
[2] Issuing Invoice
[3] Search Invoice By Date
[4] Show Unpaid Invoices
[5] Exit
-----
Your choice:
```

Zdjęcie 5 wygląd głównego menu opcji

Opcje mogą być wybierane w dowolnej kolejności i wielokrotnie po przez wybranie odpowiedniej cyfry znajdującej się obok polecenia. W przypadku wpisania liczby z poza wyświetlonego zakresu, lub w formacie nie zgodnym z tym o którym jest mowa w pytaniu na konsolę zostanie wyświetlony stosowny komunikat.

```
- wrong data, try again:
```

Zdjęcie 6 komunikat o błędnych danych

3.1 Show Invoice List

Wybierając opcję **Show Invoice List** zostanie wyświetlona lista numerów faktur odczytanych z pliku wraz z numerem na liście im przyporządkowanym.

```
Invoice's List
-----
[ 1 ] - 11/07/2020/0001
[ 2 ] - 10/07/2020/0020
[ 3 ] - 22/11/2020/9000
[ 4 ] - 01/08/2020/0002
[ 5 ] - 04/08/2020/0000
-----
Get item number:
```

Zdjęcie 7 wygląd listy faktur

Po wybraniu odpowiedniej faktury zostanie ona wyświetlona, a pod nią pojawi się menu działań dla wybranej faktury.

```
What next?  
[1] Edit  
[2] Delete  
[3] Back  
Your choice:
```

Zdjęcie 8 wygląd menu dla wybranej faktury

Opcja **Delete** usunie fakturę z listy, opcja **Back** powróci do głównego menu opcji. Natomiast opcja **Edit** wyświetli listę rzeczy możliwych do zedytowania.

```
What part of invoice edit?  
[1] Invoice data  
[2] Solder data  
[3] Solder address  
[4] Buyer data  
[5] Buyer address  
[6] Add ware  
[7] Edit wares  
[8] Back  
Your choice:
```

Zdjęcie 9 wygląd menu edycji dla wybranej faktury

Po wybraniu numeru odpowiadającego części faktury, będzie można dokonać jej korekcji wpisując nowe dane. Opcja **Edit wares** powoduje wyświetlenie listy nazw towarów/usług, a następne kroki postępowania są analogiczne jak w przypadku edycji listy faktur. Opcja **Back** wraca do poprzedniego menu.

3.2 Issuing Invoice

Opcja ta przeznaczona jest do wystawiania nowej faktury. Zadawane są kolejno pytania o dane dotyczące faktury, podliczana jest suma za towary/usługi, generowany jest unikalny numer faktury i wstawiana aktualna data. Na końcu wyświetlane są odpowiedni komunikat i nowo dodana faktura.

```
Added invoice successfully
```

Zdjęcie 10 komunikat po poprawnym dodaniu faktury

Po wystawieniu faktury program przekierowuje do głównego menu.

3.3 Search Invoice By Date

Opcja ta prosi o podanie daty w formacie (dd.mm.rrrr). Następnie wyświetla listę faktur wystawionych w tym dniu i pozwala wykonać na nich takie same operacje jak w punkcie 3.1.

3.4 Show Unpaid Invoices

Opcja wyświetla listę nieopłaconych faktur.

```
Invoice's List
-----
[ 1 ] - 11/07/2020/0001
      Solder: PysznePL      Marek Nowak
      Buyer:               Stanisław Gaska      To paid: 137.39

[ 2 ] - 10/07/2020/0020
      Solder: Taktak      Zbigniew Kowalczyk
      Buyer: Adray      Jaromir Borkowski      To paid: 172.35
-----
Which invoice do you want to paid (press 0 to back):
```

Zdjęcie 11 wygląd nieopłaconej listy faktur

Po wybraniu faktury (można też się wycofać do menu klikając "0"), wyświetlają się dane do przelewu oraz menu płatności.

```
What next?
[1] Paid
[2] Back
Your choice:
```

Zdjęcie 12 wygląd menu płatności

Opcja **Paid** zmieni fakturę na opłaconą, opcja **Back** powróci do głównego menu opcji.

3.5 Exit

Opcja pyta czy nadpisać obecny plik faktur czy utworzyć nowy, następnie zapisuje dane do wybranego pliku i kończy program.

```
Do you want overwrite file [Y/n]:
```

Zdjęcie 13 pytanie o nazwę pliku

4 Specyfikacja wewnętrzna

W programie rozdzielono interfejs (komunikację z użytkownikiem) od logiki aplikacji (operacji wykonywanych na fakturach i odczytu/zapisu pliku).

4.1 Operacje wejścia/wyjścia

Pliki "input" zawierają funkcje wejścia, przykładami są:

```
39      while (fgets(string, n: 50, (FILE *) ptr) != NULL) {...}
```

Zdjęcie 14 pętla odczytująca słowa z pliku (fragment funkcji **readDataFromFile**)

```
150      letter = (char) getchar();
```

Zdjęcie 15 odczytanie znaku i przypisanie go do zmiennej (fragment funkcji **readLine**)

Pliki "output" zawierają funkcje wyjścia, przykładami są:

```
70      fprintf(fptr, format: "%s %s\n%s %s\n",
71              address->street,
72              address->homeNumber,
73              address->postalCode,
74              address->city
75      );
```

Zdjęcie 16 zapisanie w pliku danych adresowych (fragment funkcji **filePrintAddress**)

```
117      printf( format: "\nWhat next?\n "
118              "[1] Edit\n "
119              "[2] Delete\n "
120              "[3] Back\n"
121              "Your choice:");
```

Zdjęcie 17 wyświetlenie na konsolę menu opcji (fragment funkcji **printOptions**)

4.2 Dynamiczna alokacja pamięci

Zmienne dynamiczne są tworzone i usuwane w trakcie działania programu.

```
14      struct Invoice *invoice;
15      invoice = (struct Invoice *) malloc(sizeof(struct Invoice));
```

Zdjęcie 18 alokacja pamięci z użyciem **malloc** (fragment funkcji **createInvoice**)


```
217     while (invoice->wHead) {
218         struct Ware *tmp = invoice->wHead->wNext;
219         free(invoice->wHead);
220         invoice->wHead = tmp;
221     }
222     free(invoice);
```

Zdjęcie 19 zwalnianie pamięci z użyciem **free** (fragment funkcji **deleteInvoice**)

4.3 Obsługa plików

Odczytem i zapisem danych pliku zajmują się kolejno funkcje **readDataFromFile** i **saveDataToFile**.

```
16     FILE *ptr;
...
22     if ((ptr = fopen(readPath, modes: "r")) == NULL)
...
39     while (fgets(string, n: 50, (FILE *) ptr) != NULL) {...}
...
138    fclose(ptr);
```

Zdjęcie 20 elementy obsługi i działania na pliku (fragmenty funkcji **readDataFromFile**)

4.4 Obsługa łańcuchów znakowych

Łącuchy znaków w C przechowywane są w pamięci jako następujący po sobie ciąg znaków (char), a zmienna przechowująca łańcuch znaków to tak naprawdę wskaźnik do pamięci.

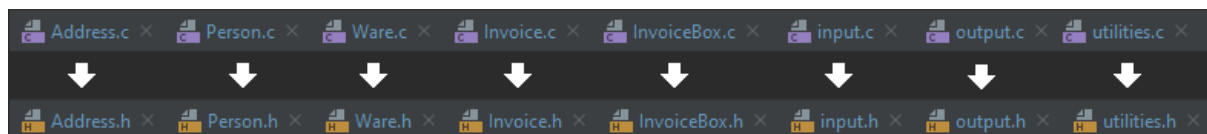
```
73     memset(string, c: '\0', n: 150);
74
75     strcat(string, a);
76     strcat(string, src: " ");
77     strcat(string, b);
```

Zdjęcie 21 obsługa C-string (fragment funkcji **concatenationStrings**)

4.5 Podział na pliki źródłowe i nagłówkowe

W programie pliki są podzielone tematycznie, a funkcje w nich zawarte wykonują operacje w zakresie danego tematu.

Dodatkowo pliki są pogrupowane w tematycznych folderach dla zwiększenia przejrzystości. Pliki źródłowe mają swoje odpowiedniki w plikach nagłówkowych.

Zdjęcie 22 podział na pliki źródłowe i nagłówkowe

4.6 Szczegółowy opis typów i funkcji

Szczegółowy opis typów i funkcji zawarty jest w załączniku.

5 Testowanie

Program został przetestowany na kilku plikach. Brak pliku powoduje zgłoszenie błędu. Plik pusty nie powoduje zgłoszenia błędu, ale utworzenie pustego pliku wynikowego. Program został sprawdzony pod kątem wycieków pamięci.

6 Wnioski

Dzięki dobremu rozplanowaniu struktur zadanie nie było bardzo skomplikowane jednak czasochłonne. Odpowiednia ilość tematycznie utworzonych plików .c i .h znacznie ułatwiła dopisywanie nowych funkcji i korzystanie z już istniejących, a także szukania najprostszego rozwiązania problemów stawianych przez kolejne podpunkty zadania. Program jest otwarty na dalszy rozwój o dodatkowe struktury czy funkcje.

Projekt pomógł zrozumieć jak działa lista oraz utrwalił posługiwanie się wskaźnikami. Największym problemem był brak niektórych właściwości (w szczególności operujących na łańcuchach znaków) i ułatwień, które posiada język C++ oraz wiele współczesnych języków.